

Promo - LEX

Promovarea democrației și a drepturilor omului

coaliția 2009

coaliția civică
pentru alegeri libere și corecte

RAPORTUL nr. 5

**Misiunea de Observare
a alegerilor locale generale și parlamentare noi
din 20 octombrie 2019**

ZIUA ALEGERILOR

Publicat la 23 octombrie 2019

Chisinău 2019

Toate drepturile sunt protejate. Conținutul raportului poate fi utilizat și reprodus în scopuri nonprofit și fără acordul prealabil al Asociației Promo-LEX cu condiția indicării sursei de informație. Conținutul raportului poate fi supus revizuirilor redacționale.

Raportul este elaborat în cadrul Misiunii de observare a alegerilor locale generale și parlamentare noi din 20 octombrie 2019, desfășurată de Asociația Promo-LEX cu suportul financiar al Agenției Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID) prin Programul „Democrație, Transparență și Responsabilitate”.

Responsabilitatea pentru opiniile exprimate în cadrul acestui raport aparține Asociației Promo-LEX și nu reflectă neapărat poziția donatorilor.

Cuprins

SUMAR EXECUTIV	4
INTRODUCERE.....	5
I. DESCHIDERA ȘI ÎNCHIDERA SECȚIILOR DE VOTARE	6
II. INCIDENTE CONSTATATE PE PARCURSUL ZILEI ALEGERILOR	7
III. REZULTATELE FINALE ALE NUMĂRĂRII VOTURILOR DE CĂTRE PROMO-LEX .	16
LISTA DE ABREVIERI	19
ANEXE	20

SUMAR EXECUTIV

Deschiderea și închiderea secțiilor de votare (SV). Toate SV monitorizate de observatori au fost declarate deschise. O secție de votare s-a deschis cu circa 45 min. întârziere. Observatorii au calificat drept accesibile circa 57% din SV. Doar 24% din SV au fost asigurate cu agent termic pe parcursul zilei alegerilor.

Secțiile de votare observate s-au închis regulamentar, fără abateri semnificative. În continuare, circa 26% din BESV ignoră norma cu privire la obligativitatea prezentării buletinului de vot tuturor participanților la procesul de numărare de către un singur membru al biroului. În circa 5% din SV camerele video nu au asigurat filmarea numărării buletinelor de vot.

Incidente constatate pe parcursul zilei alegerilor. În urma prelucrării finale a informației raportate de către OTS din SV, precum și de OTL din cadrul echipelor mobile, au fost prelucrate și analizate 407 incidente.

MO Promo-LEX atrage atenția asupra a minim două cazuri de intimidare și șapte de obstrucționare a activității observatorilor. De asemenea, în cazul a cel puțin nouă SV (1%) și două CECE II observatorii Misiunii au întâlnit dificultăți la obținerea proceselor verbale de numărare a voturilor. Calificăm aceste abateri de la norma legală drept incidente ce afectează legitimitatea alegerilor și transparența procesului de numărare voturilor, iar într-un final încrederea publicului privind alegerile și rezultatele acestora.

Cantitativ, cele mai des raportate incidente au fost: deficiențe în listele electorale (61), prezența nejustificată a persoanelor neautorizate în raza de 100 m. și în incinta secției de votare (46); prezența materialelor de publicitate, afișe, panouri electorale în raza de 100 m. a secției de votare (38); întreruperea procesului de filmare la deschiderea SV și numărarea buletinelor de vot (34).

MO Promo-LEX atenționează și asupra incidentelor ce țin de: agitație electorală în ziua alegerilor (25) și zvonuri, tentative sau chiar situații de recompense materiale sau bănești oferite alegătorilor (8).

Rezultatele finale ale numărării voturilor de către MO Promo-LEX. MO Promo-LEX a analizat corectitudinea completării a 755 de PV de numărare a voturilor pentru funcția de primar din 757 SV observate, două procese-verbale nu a fost posibil de obținut de la organele electorale. Au fost identificate 24 de PV completate cu 52 de erori, depistate în baza formulelor de verificare. Atragem atenția asupra numărului mare de procese verbale cu erori la formula $H = G1+G2+G3+G4+Gn$.

Rezultatele numărării în paralel a buletinelor de vot pentru funcția de primar în mun. Bălți, Chișinău și Comrat nu a indicat asupra unor diferențe majore între datele preliminare CEC și datele finale Promo-LEX.

INTRODUCERE

Raportul nr. 5 este elaborat în cadrul activității Misiunii de observare (MO) Promo-LEX a alegerilor locale generale și parlamentare noi din 20 octombrie 2019 și cuprinde constatările și tendințele principale referitor la incidentele semnalate în ziua alegerilor, precum și o analiză a rezultatelor numărării în paralel a voturilor realizate de către MO Promo-LEX.

Raportul a fost elaborat în baza constatărilor raportate de către observatorii pe termen scurt (OTS) din 794 secții de votare. Dintre acestea, 757 secții de votare (din totalul de 1969) – deschise pentru alegerile locale noi (inclusiv, SV din circumscripțiile uninominale (CU) nr. 17 și 33 unde s-au desfășurat și alegeri parlamentare noi), precum și 37 SV din CU nr. 48 (25 din 25) și 50 (12 din 85) unde s-au organizat doar alegeri parlamentare noi. De asemenea, procesele din ziua alegerilor au fost observate de 41 echipe mobile ale MO Promo-LEX. SV pentru alegerile locale generale au fost selectate de MO Promo-LEX pe baza unui eșantion reprezentativ, stabilit de către o companie sociologică.

Toți observatorii implicați în procesul de monitorizare au fost instruiți în cadrul seminarelor organizate de către Misiunea Promo-LEX și au semnat Codul de conduită¹ al observatorului național independent Promo-LEX, obligându-se să acționeze operativ, cu bună credință și în mod non-partizan. Activitatea tuturor observatorilor este coordonată de echipa centrală a Misiunii.

Drept sursă pentru elaborarea raportului de observare a MO pentru ziua alegerilor au servit constatările OTS raportate în baza a două tipuri de formulare tematice: formular pentru raportarea periodică și formular pentru raportarea incidentelor.

MO Promo-LEX a alegerilor locale generale și parlamentare noi din 20 octombrie 2019 reprezintă un proiect realizat de Asociația Promo-LEX în cadrul Coaliției Civice pentru Alegeri Libere și Corecte. MO Promo-LEX nu este oponent politic al concurenților implicați în procesul electoral, nu este un organ de anchetă și nu își asumă obligația expresă de a proba constatările observate. Cu toate acestea, rapoartele observatorilor sunt însoțite, în măsura posibilităților, de probe foto și video care pot fi puse doar la dispoziția organelor de drept, în baza solicitărilor corespunzătoare și în nici un caz la dispoziția concurenților electorali. Totodată, incidentele, inclusiv cele presupuse, care se regăsesc în prezentul raport trebuie tratate de autoritățile electorale prin prisma prevederilor art. 22 alin. (1) lit. q) și art. 68 al. (5) Cod Electoral, inclusiv drept sesizări ale observatorilor și urmează a fi examinate conform competenței.

Standardele internaționale la care se face referire în acest raport sunt cele elaborate de ONU, OSCE, Comisia Europeană pentru Democrație prin Drept, Uniunea Europeană și Consiliul Europei. La finele acestui raport sunt formulate recomandări preliminare pentru autoritățile publice, organele electorale, concurenții electorali/participanții la referendum și alți actori interesați, cu scopul de a asigura optimizarea procesului electoral.

Raportul este elaborat în cadrul Misiunii de Observare a alegerilor locale generale și parlamentare noi din 20 octombrie 2019 desfășurată de Asociația Promo-LEX cu suportul financiar al Agenției Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID) prin Programul “Democrație, Transparență și Responsabilitate”. Opiniile exprimate în rapoartele și comunicatele publice ale MO Promo-LEX aparțin autorilor și nu reflectă neapărat punctul de vedere al finanțatorilor sau partenerilor. Conținutul acestui document poate fi supus revizuirilor redacționale.

---

¹ <https://promolex.md/4689-codul-de-conduita-al-observatorilor-electorali-promo-lex/>

I. DESCHIDEREA ȘI ÎNCHIDEREA SECȚIILOR DE VOTARE

Conform art. 55 din Codul Electoral, în ziua alegerilor votarea se efectuează de la 07.00 până la 21.00.

Toate SV monitorizate de observatori au fost declarate deschise. O secție de votare s-a deschis cu circa 45 min. întârziere. Observatorii au calificat drept accesibile circa 57% din SV. Doar 24% din SV au fost asigurate cu agent termic pe parcursul zilei alegerilor. Secțiile de votare s-au închis regulamentar, fără abateri semnificative. În continuare, circa 26% din BESV ignoră norma cu privire la obligativitatea prezentării buletinului de vot tuturor participanților la procesul de numărare de către un singur membru al biroului. În circa 5% din SV camerele video nu au asigurat filmarea numărării buletinelor de vot.

Observatorii Promo-LEX au monitorizat alegerile locale generale și parlamentare noi în 794 SV. În același timp, numărul de constatări per subiecte poate fi diferit în dependență de numărul de SMS validate recepționate de către echipa centrală².

1.1. Deschiderea SV

Toate secțiile de votare observate au fost declarate deschise. În același timp, potrivit observatorilor, SV 1/148 Chișinău s-a deschis cu o întârziere de circa 45 min.

Tabel nr. 1. Deschiderea secțiilor de votare (în baza a 781 SV)

Perioada	Între 6:50 – 6:59	La 7:00	Între 7:01 – 7:14	După 7.15
Numărul de secții deschise	48 (6%)	676 (86.5%)	53 (7%)	4 (0.5%)

1.2. Accesibilitatea SV

Subiectul	DA	NU	Total SV
Secția de votare este accesibilă persoanelor cu dificultăți locomotorii?	453 (57%)	338 (43%)	791
Secția de votare este încălzită cu agent termic?	191 (24%)	600 (76%)	791
Secția de votare este iluminată suficient pentru desfășurarea procedurilor electorale?	772 (98%)	14 (2%)	786

1.3. Închiderea SV

Tabel nr. 2. Proceduri de închidere a SV și numărare a buletinelor de vot

Subiectul	DA	NU	Total SV
Secția de votare s-a închis la ora 21.00?	786 (99%)	5 (1%)	791
Au fost întocmite inițial formularele speciale de numărare a rezultatelor votării?	775 (99%)	11 (1%)	786
Doar un membru al BESV a prezentat buletinele de vot tuturor participanților la procesul de numărare?	581 (74%)	205 (26%)	786
Camera video a filmat întregul proces de desigilare a urnelor și numărare a buletinelor de vot, fără întreruperi?	748 (95%)	38 (5%)	786

Întârzierile potrivit observatorilor au fost nesemnificative (până la 15 min.).

² Rezultatele observării în ziua alegerilor au fost transmise de către observatorii pe termen scurt către echipa central în baza de mesaje text.

II. INCIDENTE CONSTATATE PE PARCURSUL ZILEI ALEGERILOR

În urma prelucrării finale a informației raportate de către OTS din SV, precum și de OTL din cadrul echipelor mobile, au fost prelucrate și analizate 407 incidente.

MO Promo-LEX atrage atenția asupra a minim două cazuri de intimidare și șapte de obstrucționare a activității observatorilor. De asemenea, în cazul a cel puțin nouă SV (1%) și două CECE II observatorii Misiunii au întâlnit dificultăți la obținerea proceselor verbale de numărare a voturilor. Calificăm aceste abateri de la norma legală drept incidente ce afectează legitimitatea alegerilor și transparența procesului de numărare voturilor.

Cantitativ, cele mai des raportate incidente au fost: deficiențe în listele electorale (61), prezența nejustificată a persoanelor neautorizate în raza de 100 m. și în incinta secției de votare (46); prezența materialelor de publicitate, afișe, panouri electorale în raza de 100 m. a secției de votare (38); întreruperea procesului de filmare la deschiderea SV și numărarea buletinelor de vot (34).

MO Promo-LEX atenționează și asupra incidentelor ce țin de: agitație electorală în ziua alegerilor (25) și zvonuri, tentative sau chiar situații de recompense materiale sau bănești oferite alegătorilor (8).

2.1. Intimidarea/obstrucționarea activității observatorilor Promo-LEX

Conform art. 68 alin. (5) din Codul electoral, observatorii acreditați de CEC pot monitoriza procesul electoral pe întreg teritoriul țării și la toate secțiile de votare, iar observatorii acreditați de CECE - doar pe teritoriul circumscripției respective. Observatorii acreditați au dreptul să asiste la toate operațiunile electorale, la toate ședințele organelor electorale, inclusiv în ziua alegerilor, fără a interveni în procesul electoral sau în alte operații electorale, și să informeze președintele organului electoral despre neregulile observate.

Conform rapoartelor prezentate de observatorii MO Promo-LEX, au fost depistate cel puțin **9 cazuri** în care observatorii au fost intimidați sau le-au fost obstrucționată activitatea în secția de votare.

Intimidarea observatorilor Promo-LEX	
2 cazuri	CECE de nivel II, nr. 29, Soroca. SV 15/01.
Obstrucționarea procesului de observare liberă	
7 cazuri	Refuz de oferire a informațiilor privind rata de participare (2 cazuri): SV 1/269, SV1/33. Împiedicarea observării libere a alegerilor (1 caz): SV 1/17. Agresivitate verbală asupra observatorilor Promo-LEX din partea funcționarilor electorali ai BESV (4 cazuri): SV 2/44; SV 18/13; SV 18/13 și SV 18/67.

2.2. Refuz/dificultăți în obținerea exemplarelor de procese-verbale în secțiile de votare și la consiliile electorale de circumscripție

Potrivit art. 63 alin. (4) din Codul electoral „Procesul-verbal privind rezultatele votării se întocmește, în mai multe exemplare, în prezența membrilor biroului electoral al secției de votare, reprezentanților concurenților electorali și a altor persoane autorizate. Un exemplar al procesului-verbal se păstrează la biroul electoral al secției de votare, un exemplar se prezintă consiliului electoral de circumscripție, un exemplar se afișează imediat la intrarea în secția de votare, iar celelalte, **în mod obligatoriu, se înmânează reprezentanților concurenților electorali și observatorilor.**”

Contrar prevederilor legale sus menționate, observatorii MO Promo-LEX au primit refuzuri și au întâmpinat dificultăți la recepționarea proceselor-verbale privind rezultatele votării în **cazul a 9 SV. Fenomenul dat este unul ce afectează grav integritatea și transparența procesului de numărare și totalizare a rezultatelor votării.** Numărul mare de refuzuri indică asupra unei probleme de sistem în abordarea de către organele electorale a rolului observatorilor și a transparenței procedurilor de numărare și totalizare a rezultatelor votării.

Eliberarea proceselor-verbale doar cu rezultatele votării consilierilor/doar cu rezultatele votării primarilor	
4 cazuri	SV 16/027; SV 1/253; SV 1/228; SV 1/168.
Observatorii au fost impuși individual să completeze procesele-verbale cu privire la rezultatele alegerilor	
3 cazuri	SV 1/261; SV 1/226 și SV 1/287.
Președinții BESV au refuzat eliberarea PV observatorilor Promo-LEX la momentul solicitării	
2 cazuri	SV 36/05 și SV 22/15.

Suplimentar, recepționarea proceselor verbale de la BESV a fost dublată de fotografierea exemplarelor recepționate de către consiliile electorale de circumscripție. În acest sens, în cazul a **2 CECE II** – Cantemir și Hîncești – observatorilor Promo-LEX li s-a oferit acces parțial la documentația electorală, fiind vorba doar de anumite procese verbale selectate de consiliu.

2.3. Urnele de vot nu au fost sigilate potrivit procedurilor legale/ ruperea/ deteriorarea sau absența sigiliilor pe urnele de vot

Conform art. 60 alin. (1) din Codul electoral, în ziua alegerilor, la ora 07.00, președintele BESV, în prezența a cel puțin jumătate din membrii biroului, verifică urnele de vot, le sigilează. În conformitate cu p. 26 și 27 ale Instrucțiunii CEC cu privire la asigurarea infrastructurii SV, securizarea urnelor de vot se realizează prin sigilare. Urnele de vot staționare se sigilează prin intermediul a 4 sigilii de tip colier cu autoblocare, iar urnele de vot mobile, prin intermediul 1 (unui) sigiliu.

Observatorii MO Promo-LEX au depistat un număr de **11 cazuri** de nerespectare a procedurilor legale de sigilare a urnelor de vot, și anume:

Urnele de vot nu au fost sigilate potrivit procedurilor legale		
CECE	Nr. caz	SV
1 Chișinău	5	10; 72; 77; 176; 260.
4 Anenii Noi	4	6; 23; 26.
33 Taraclia	1	26.
32 Ștefan Vodă	1	24.

2.4. Prezența materialelor de publicitate, afișe, panouri electorale în raza secției de votare (100 m de la locul SV)

Conform art. 60 alin. (7) din Codul electoral, “Răspunderea pentru asigurarea în ziua alegerilor a ordinii în localul de votare și pe teritoriul din preajmă, în rază de 100 de metri de la localul votării, o poartă președintele biroului electoral al secției de votare.” Deciziile luate în acest scop sunt executorii pentru toți.

MO Promo-LEX consideră că și Regulamentul privind modalitatea plasării publicității electorale și de promovare politică pe panourile publicitare trebuie să fie ajustat la noile prevederi ale Codului electoral și să se revină la situația de până la parlamentarele din 24 februarie 2019 când existau prevederi normative ce limitau expres afișajul electoral în raza de 100 m de la secția de votare.

Observatorii Promo-LEX au identificat cel puțin **38 de SV** când în raza de 100 m de la locul SV, au fost prezente materiale de publicitate, afișe, panouri electorale ale concurenților electorali.

Prezența materialelor de publicitate, afișe, panouri electorale în raza secției de votare (raza de 100 m de la locul SV)		
<i>Concurentul electoral</i>	<i>Nr. cazuri</i>	<i>Secțiile de votare</i>
PSRM	15	18/67; 1/249; 1/262; 7/18; 7/43; 1/110; 1/265; 31/1; 13/6; 20/4; 20/3; 20/14; 14/04; 20/14; 13/10
PDM	7	1/289; 13/3; 12/5; 13/1; 7/52; 20/3; 20/14
Blocul ACUM	3	13/1; 23/16; 7/52
PL	2	1/308; 1/108
PDA	2	1/27; 1/282
PLDM	2	1/269; 1/297
PPȘ	2	14/29; 1/311
PCRM	1	14/29
PN	1	18/67
PPR	1	1/266
CI Constantin Cojocaru	1	16/1
CI Drăgușan Sergiu	1	1/262
CI Igor Gustoi	1	18/5
CI Costiuc Nina	1	1/289
CI Peicov Piotr	1	33/7

2.5. Prezența nejustificată a persoanelor neautorizate în raza de 100 m. și în incinta secției de votare

Conform art. 60 alin. (8) din Codul electoral, la activitatea organelor electorale au dreptul să asiste: membrii/reprezentanții organelor electorale ierarhic superioare; reprezentanții concurenților electorali în organele electorale; observatorii naționali/internaționali acreditați de către organele respective, precum și interpreții acestora, după caz; reprezentanții mijloacelor de informare în masă.

Observatorii Promo-LEX au constatat cel puțin **46 de cazuri** când în incinta SV s-au aflat anumite categorii de persoane neautorizate pe o perioadă de timp mai mare decât limita admisibilă conform prevederilor legale.

Prezența nejustificată a persoanelor neautorizate în incinta secției de votare	
<i>Număr de cazuri</i>	<i>Secții de votare</i>
30 cazuri	<p>Cu implicarea concurenților electorali: PDM (4 cazuri)– 7/43; 11/26; 18/67; 25/07. PPȘ (3 cazuri) –1/278³, SV 11/46. ACUM (4 cazuri) – 18/23; 28/27; 34/02; 34/03. PSRM (11 cazuri) –1/111; 5/14; 5/15; 9/47; 11/46 (2 cazuri); 18/67; 19/7; 22/26; 27/50; 32/6. PN (2 cazuri)- 2/49; 5/14; 5/15. PCRM (2 cazuri)- 12/20; 24/03. USB (1 caz) - 18/22. PLDM (2 cazuri)- 34/02; 34/03. Concurent electoral neidentificat- 1/111.</p>
4 cazuri	<p>Prezența nejustificată a angajaților poliției în incinta secției de votare: 11/37; 2/25⁴</p>

³ Un candidat a intrat de 2 ori, în mod nejustificat, în secția de votare.

⁴ Un angajat al poliției (îmbrăcat în uniformă de polițist), periodic (cel puțin 3 ori) intra în secția de votare și urmărea procesul de votare, aflându-se în secția de votare timp de 5 – 10 minute

12 cazuri	Prezența nejustificată a unor persoane neidentificate. 1/264; 1/278; 1/281; 2/58; 15/01; 15/24; 18/13; 25/07; 21/9; 26/02; 35/03 ⁵ .
------------------	---

2.6. Buletinele de vot nerepartizate membrilor BESV nu sunt păstrate în loc sigur în incinta secției de votare

Potrivit art. 60, alin. (2) din Codul electoral, buletinele de vot trebuie păstrate într-un loc sigur din interiorul secției de votare, în pachete legate a câte 100 de bucăți.

Observatorii MO Promo-LEX au raportat doar **2 cazuri** ce pot fi calificate drept acte de compromitere a securității procesului de votare. Cazurile au fost depistate în SV 11/36 și SV 26/02.

2.7. Zvonuri, tentative sau chiar situații de recompense materiale sau bănești oferite alegătorilor

Conform art. 41 alin. (5)-(6) din Codul electoral, concurenților electorali li se interzice să ofere alegătorilor bani, să le distribuie fără plată bunuri materiale, inclusiv din ajutoare umanitare sau din alte acțiuni de binefacere, cu excepția cadourilor simbolice, reprezentând publicitate electorală sau politică, confecționate din mijloace declarate de pe contul „Fond electoral”, care poartă simbolică concurentului electoral și a căror valoare de piață nu depășește 2 unități convenționale.

Observatorii MO Promo-LEX au depistat un număr de **8 cazuri** de oferire a recompenselor materiale sau bănești alegătorilor.

Zvonuri, tentative sau chiar situații de recompense materiale sau bănești oferite alegătorilor în perimetrul și sau în apropierea secției de votare	
Număr de cazuri	Descrierea
8 cazuri	Din partea reprezentanților PPS (2 cazuri): Atât recompense materiale cât și recompense bănești (1 caz): SV 25/81. Recompensă cu conținut neidentificat(1 caz): SV 25/ 41.
	Din partea reprezentanților PSRM (1 caz) Recompensă cu conținut neidentificat: SV 18/35.
	Din partea CI Alexandru Plămădeală (Valea Perjei, Cimișlia) (1 caz) Recompense bănești: SV 11/46 (200-400 lei).
	Din partea concurenților electorali neidentificați (4 cazuri): Recompense bănești (1 caz): SV 1/ 287 (circa 1000 lei). Recompensă cu conținut neidentificat (3 cazuri) - SV 16/18; SV 26/39 ; SV 1/272;

2.8. Agitație electorală în ziua alegerilor

Potrivit Codului electoral, art. 52 alin. (10) în ziua alegerilor și în ziua precedentă alegerilor nu se admite niciun fel de agitație electorală. Interdicția respectivă nu se referă la informațiile deja plasate pe Internet și pe afișele expuse anterior.

Observatorii MO Promo-LEX au raportat **25 cazuri** ce pot fi calificate drept acte de agitație electorală pentru a determina simpatia alegătorilor. Astfel, în favoarea candidaților PPS au fost identificate 4 cazuri, PSRM – 7 cazuri, PN, PVP, PDM câte un caz, USB – 3 cazuri, în favoarea candidaților independenți Sergiu Drăguțan și Valeriu Poiată - câte un caz. Suplimentar au fost 6 cazuri de efectuare a agitației electorale în favoarea unor candidați, care nu au putut fi identificați.

⁵ Două persoane neautorizate au început să filmeze procesul din interiorul SV.

Agitație electorală sau PR negru pentru a determina alegerea alegătorilor		
În favoarea concurentului	Secții de votare	Nr cazuri
PPȘ	SV 2/48; SV 1/91; SV 25/13; SV 28/7.	4
PDM	SV 11/17.	1
PSRM	SV 1/ 185; SV 1/ 221; SV 1/269; SV 1/ 273; SV 36/46; SV 1/278; SV 36/1.	7
PN	SV 2/51	1
USB	SV 1/269; SV 1/122; SV 9/29.	3
PVP	SV 1/269	1
Candidați independenți	Sergiu Drăguțan (Durlești) SV 1/262; Valeriu Poiată (Sîngera) SV 1/269 – 2 cazuri).	2
Neidentificat	SV 1/168; SV 1/278; SV 1/299; SV 32/6; SV 16/18; SV 18/9.	6

2.9. Transportarea organizată a alegătorilor (autocare, microbuze sau alte unități de transport care în mod normal nu ar avea ce căuta în preajmă)

În pofida faptului că transportarea organizată a alegătorilor nu este prevăzută drept încălcare a prevederilor Codului electoral, MO Promo-LEX a monitorizat aceste situații, ca fiind acțiuni cu potențial de corupere a alegătorilor și de influențare a rezultatelor votării.

Observatorii MO Promo-LEX au identificat cel puțin **13 cazuri**, unde au avut loc situații ce pot fi interpretate drept transportare organizată a alegătorilor.

Transportarea organizată a alegătorilor (autocare, microbuze sau alte unități de transport care în mod normal nu ar avea ce căuta în preajmă)			
CECE	Nr cazuri	Numărul SV	Numărul mijloacelor de transport implicate
1 Chișinău	2	SV 272, SV 283.	Automobil Niva CPL-709 ture (aproximativ 2-3 ori); microbuz (Mercedes) alb, cu numărul KWK-091
2 Bălți	1	SV 1.	1 microbuz de tip T5, GME 694
13 Dondușeni	1	SV 13.	-
15 Dubăsari	1	SV 1.	2 microbuze.
21 Ialoveni	1	SV 6.	Automobil Range Rover, AAP 986 (5 ture)
32 Ștefan Vodă	2	SV 6; SV 24.	1 microbuz Vito (marfar), SV AL 263 și Dacia Logan Albă OOT329; Audi BC950KN.
36 UTAG	1	SV 48.	1 microbuz alb.
48 Căușeni	4	SV 11; SV 12; SV 19; SV 20.	2 microbuze (albe) din Bender.

2.10. Încetarea/suspendarea nejustificată a votării în secția de votare

Potrivit art. 56 alin. (1) Cod electoral în timpul rezervat votării se interzice de a închide localul de votare și de a suspenda votarea, cu excepția cazurilor de dezordine în masă, de calamități naturale, de alte circumstanțe neprevăzute, care îi pun pe alegători în pericol sau fac imposibilă efectuarea votării.

Observatorii MO Promo-LEX au identificat **3 SV** în care procesul de votare a fost suspendat în mod nejustificat pentru perioade scurte de timp.

Suspendarea nejustificată a votării	
Număr de SV	Descrierea
3 SV	Urmare a întreruperilor de curent la rețeaua electrică: SV 9/14; SV 26/37; SV 28/29.
1 SV	Din motiv de nefuncționare a SIAS alegeri: SV 11/22.

2.11. Acte de violență sau intimidarea alegătorilor sau altor persoane

Potrivit art. 60, alin. 7) și 9) din Codul electoral asigurarea securității procesului de votare, răspunderea pentru asigurarea în ziua alegerilor a ordinii în localul de votare și pe teritoriul din preajmă, în rază de 100 de metri de la localul votării, o poartă președintele BESV. Deciziile luate în acest scop fiind executorii pentru toți. Reprezentantul forțelor de ordine poate intra în SV numai în cazul când este invitat de președintele BESV să ajute la restabilirea ordinii de drept.

Observatorii MO Promo-LEX au raportat cel puțin **16 cazuri** ce pot fi calificate drept acte de violență sau intimidare a alegătorilor, membrilor BESV, observatorilor sau altor persoane. Motivele deduse de observatori au fost în **6 cazuri** – alegători conflictuali, în **4 cazuri** – observatorii și simpatizanții PSRM, în **3 cazuri** – injurii la adresa BESV, în **câte un caz** – alegător în stare de ebrietate, observatorul PVP, o persoană neautorizată din cauza actelor de identitate.

Acte de violență sau intimidări (în baza autorilor)		
Autorii incidentului	Nr. cazuri	SV
Alegători, inclusiv în stare de ebrietate	1	SV 18/9
Injurii în adresa membrilor BESV	3	SV 1/141; SV 1/260; SV 18/9.
Persoane neautorizate	1	SV 2/55
Reprezentant/observator PSRM	4	SV 1/54; SV 11/46; SV 2/2; SV 1/13.
Reprezentant/observator PVP	1	SV 1/273
Alegătorii	6	SV 1/296; SV 1/132; SV 1/219; SV 1/187; SV 1/31; SV 1/69.

2.12. Deficiențe în funcționarea SIAS Alegeri

Punctul 61 din Regulamentul cu privire la activitatea BESV stabilește că membrul biroului înmânează alegătorului buletinul de vot, doar după ce alegătorul a fost verificat în SIAS „Alegeri” și s-a constatat întrunirea tuturor condițiilor de participare a alegătorului la vot anume în secția respectivă de votare.

Observatorii Promo-LEX au constatat **23 situații problematice** când SIAS Alegeri a suportat atât deficiențe tehnice (sistarea funcționării, pierderea conexiunii internet), cât și de conținut (necoincidente între datele din actele de identitate ale alegătorului cu cele din SIAS Alegeri).

Deficiențe în funcționarea SIAS Alegeri	
Deficiențe tehnice (5 cazuri)	Deficiențe de conținut (18 cazuri)
SV 26/39; 2/30; 1/88; 1/169; 1/256.	SV 1/154; 1/149; 1/184; 2/54; 1/148; 1/67; 18/47; 1/30; 1/31; 21/39; 14/4; 1/140; 26/2; 1/261; 1/275; 2/21; 1/12; 1/56.

2.13. Deficiențe în listele electorale

Listele electorale, întocmite în baza Registrului de stat al alegătorilor, sunt liste ce cuprind toți cetățenii cu drept de vot care domiciliază ori își au reședința pe teritoriul unei secții de votare. Alegătorul poate fi înscris numai într-o singură listă electorală și la o singură secție de votare.

Conform observatorilor MO Promo-LEX, deficiențele în listele electorale rămân a fi cel mai raportat incident. Această constatare este valabilă și din perspectiva comparativă cu alte scrutine anterioare.

În ansamblu au fost raportate cel puțin **61 de situații problematice**, după cum urmează: persoane decedate în liste (8 cazuri), neinclusiunea în listele electorale de bază a alegătorilor ce prin actele de identitate prezentate demonstrează arondarea la respectivă (30 cazuri), persoane străine înregistrate pe adresele alegătorilor sau vechii proprietari (8 cazuri), erori în adrese/date personale/altele - (15 cazuri).

Deficiențe în listele electorale			
Neinclusiunea în listele electorale de bază (30)	Erori adrese/date personale/altele (15)	Prezența persoanelor străine la adresa de domiciliu (8)	Persoane decedate (8)
SV1/142; 1/192; 1/14; 1/79; 18/65; 18/4; 1/260; 18/5; 2/28 (2); 1/222 (2); 1/246; 1/79; 1/154; 1/23; 1/269; 1/47; 1/192 (2); 2/27; 1/258; 2/29; 1/232; 1/275; 1/185; 1/103; 2/42; 1/13; 1/283.	SV 1/298; 1/56; 1/30; 1/131; 9/47; 1/56; 1/74; 1/139; 1/136; 7/7; 2/54; 2/50; 2/27; 9/15; 1/192.	SV 1/151; 18/58; 1/39; 1/136; 1/131; 18/1; 1/137 (2).	SV 23/4; 1/88; 1/222; 1/1; 1/217; 1/213; 26/37; 1/44.

2.14. Întreruperea procesului de filmare a operațiunilor electorale preparatorii privind deschiderea secției de votare și numărare a buletinelor de vot, alte incidente

Conform pct. 11 din Regulamentul privind funcționarea Sistemului de înregistrare video în SV, sistemul de înregistrare video este funcțional și activ doar în ziua votării, pentru a monitoriza operațiunile electorale preparatorii privind deschiderea secției de votare; închiderea secției de votare, procedurile de numărare și totalizare a voturilor.

Conform rapoartelor prezentate de observatorii MO Promo-LEX, au fost raportate **34 cazuri** referitoare la incidente ce țin de filmarea procedurilor de vot.

Întreruperea procesului de filmare a procedurilor de votare și numărare a buletinelor de vot, alte incidente ce țin de filmarea procedurilor de vot	
Nr caz	Secții de votare
8	<p>La deschiderea secției de votare:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lipsa funcționalității camerei de înregistrare video (6 cazuri)- 7/4; 7/45; 16/1; 27/50; 28/35; 34/31; - Lipsa spațiului de stocare a informației (1 caz) - 28/35; - Întreruperea procesului de filmare (1 caz) - 23/32;
25	<p>La închiderea secției de votare și în procesul de numărare a buletinelor de vot:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lipsa funcționalității camerei de înregistrare video (11 cazuri)- 1/249; 2/49; 7/4; 8/3; 16/1; 16/33; 21/22; 25/64; 27/43; 27/50; 36/4; - Întreruperea procesului de înregistrare video sau neînregistrarea anumitor proceduri (7 cazuri) -1/22; 1/30; 1/74; 1/91; 24/11; 25/47; 27/15; - Neutilizarea camerei de înregistrare video (parțial sau integral) (2 cazuri)- 1/167; 1/289;

	- <i>Epuizarea sursei autonome de alimentare (3 cazuri)</i> -1/59; 1/222; 1/298; - <i>Poziționarea incorectă a camerei de înregistrare video (2 cazuri)</i> - 1/196; 1/217;
1	Funcționarea camerei pe parcursul votării (1 caz): 16/33

2.15. Fotografierea buletinelor de vot, alte metode de încălcare ale secretului votului

Conform pct. 68 din Regulamentul privind activitatea birourilor electorale ale secțiilor de votare, este interzisă fotografierea buletinului de vot completat. Conform pct. 19 din Instrucțiunea cu privire la asigurarea infrastructurii SV, amplasarea cabinelor pentru vot secret se efectuează în așa mod încât partea descoperită a acestora să fie orientată spre peretele rămas liber al localului SV, la o distanță de cel mult 1 m.

Conform rapoartelor prezentate de observatorii MO Promo-LEX, fotografierea buletinelor de vot precum și cazuri de încălcare ale secretului votului, prin poziționarea incorectă a cabinei de vot, au fost raportate cel puțin **26 cazuri**.

Fotografierea buletinelor de vot, alte încălcări ale secretului votului	
Număr cazuri	Secții de votare
21 cazuri	Membrii BESV s-au implicat în soluționarea incidentului atunci când alegătorii au fotografiat buletinele de vot, în următoarele SV: 1/56; 30/26; 1/241; 1/177; 36/6 (2); 2/57; 27/14; 1/62; 11/28; 4/20; 1/213; 1/132; 1/22; 23/04; 01/299; 4/25; 2/49; 2/59; 1/43; 1/150.
1 caz	Membrii BESV nu s-au implicat în soluționarea incidentului atunci când alegătorii au fotografiat buletinele de vot, în următoarele SV: 2/43.
4 cazuri	În următoarele SV, cabinetele de vot au fost poziționate în așa mod încât secretul votului nu a fost asigurat: 32/06; 1/22; 4/26; 1/119;

2.16. Votarea nejustificată în grup (în cabine de vot se află 2 și mai multe persoane)

Art. 5 și 6 ale Codului electoral stipulează principiile universale care stau la baza unor alegeri democratice și anume **votul direct și secret**, adică alegătorul votează personal, în mod secret, excluzându-se astfel posibilitatea influențării voinței alegătorului. Votarea în locul unei alte persoane este interzisă. Alegătorul care nu este în stare să completeze de sine stătător buletinul are dreptul să invite în cabină o altă persoană, cu excepția membrilor BESV, reprezentanților concurenților electorali/ participanților la referendum și a persoanelor autorizate să asiste la operațiile electorale.

Observatorii MO Promo-LEX au raportat cel puțin **25 cazuri** ce pot fi calificate drept acte de încălcare a votului direct și secret sau acte de votare nejustificată în grup, pe parcursul zilei de votare. În nici un caz nu au fost implicați alegători slab văzători. În cele mai multe cazuri (13) membrii BESV nu s-au implicat în soluționarea problemei.

Votarea nejustificată în grup		
Număr total cazuri - 25		
SV în care membrii BESV s-au implicat - 5	SV în care membrii BESV nu au reacționat - 13	Lipsește date - 8
SV 15/1, SV 9/39, SV 1/165, SV 2/28, SV 1/59.	SV 1/194, SV 1/278, SV 1/287, SV 9/ 45, SV 1/103, SV 2/44, SV 1/47, SV 2/30, SV 1/154 (2), SV 9/40, SV 12/1.	SV 1/54, SV 25/12, SV 1/71, SV 2/7, SV 18/35, SV 1/177, SV 1/74, SV 15/9.

2.17. Deteriorarea buletinelor de vot sau alte incidente ce se referă la utilizarea neconformă a acestora

Conform art. 59 Cod electoral, buletinul de vot se completează de către alegător numai în cabina pentru vot secret. Alegătorul aplică ștampila cu inscripția „Votat” în interiorul cercului unui singur patruleter din buletinul de vot, ceea ce înseamnă că a votat pentru concurentul electoral corespunzător și introduce în urna de vot buletinul de vot cu ștampila „Votat”. Dacă alegătorul a completat greșit buletinul, la cererea lui, BESV anulează acest buletin și îi eliberează imediat, o singură dată, un nou buletin de vot. Se interzice scoaterea din localul secției de votare a buletinului eliberat pentru vot.

Potrivit pct. 42 lit. a) din Regulamentul privind activitatea birourilor electorale ale secțiilor de votare, în perioada sa de activitate biroul electoral al secției de votare păstrează și asigură integritatea buletinelor de vot;

Conform rapoartelor prezentate de observatorii MO Promo-LEX, un fenomen des atestat în cadrul acestui scrutin a fost deteriorarea buletinelor de vot prin rupere, scoaterea buletinelor de vot din SV și/sau abandonarea acestora în cabina de vot. În total, au fost raportate **16 cazuri**.

Deteriorarea buletinelor de vot sau alte incidente ce se referă la utilizarea neconformă a buletinelor de vot	
Număr cazuri	Descrierea/SV
2 cazuri	Distrugerea buletinelor de vot: 25/03; 27/31.
4 cazuri	Scoaterea/ tentative de scoatere a buletinelor de vot: 1/110; 18/67; 1/43; 1/262.
10 cazuri	Abandonarea buletinelor de vot în cabina de vot: 4/29; 16/11; 1/28; 1/197; 2/33; 1/17; 4/25; 23/04; 2/42; 1/302.

2.18. Anularea buletinelor de vot înainte de închiderea secțiilor de votare

Potrivit art. 61. alin. (2) din Codul electoral, înainte de a se deschide urnele de vot pentru numărarea voturilor, toate buletinele de vot rămase neutilizate se numără și se anulează de către BESV, aplicându-se pe ele ștampila cu mențiunea “Anulat”.

Observatorii MO Promo-LEX au raportat **6 cazuri** ce pot fi calificate drept acte de anulare a buletinelor de vot înainte de închiderea secțiilor de votare. Cazurile se referă la SV 1/239, SV 1/17; SV 2/2; SV 2/3; SV 2/15; SV 25/52. Motivul invocat în toate cazurile ținea de grăbirea procesului de numărare a voturilor.

2.19. Altele

Printre cele **34 de incidente** de la categoria altele am specifica (lista completă a se vedea la Anexa 1): deficiențe ce țin de utilizarea fișei de însoțire a buletinului de identitate (6 SV); deficiențe ce țin de votarea la locul aflării cu urna mobilă (5 SV); influențarea voinței alegătorului privind acordarea votului (5 SV) etc.

III. REZULTATELE FINALE ALE NUMĂRĂRII VOTURILOR DE CĂTRE PROMO-LEX

MO Promo-LEX a analizat corectitudinea completării a 755 de PV de numărare a voturilor pentru funcția de primar din 757 SV observate, două procese-verbale nu a fost posibil de obținut de la organele electorale. Au fost identificate 24 de PV completate cu 52 de erori, depistate în baza formulelor de verificare. Atragem atenția asupra numărului mare de procese verbale cu erori la formula $H = G1+G2+G3+G4+Gn$.

Rezultatele numărării în paralel a buletinelor de vot pentru funcția de primar nu a indicat asupra unor diferențe majore între datele preliminare CEC și datele finale Promo-LEX.

3.1. Corectitudinea întocmirii proceselor-verbale privind rezultatele numărării voturilor

În contextul observării alegerilor locale generale din 20 octombrie 2019, MO Promo-LEX a analizat corectitudinea completării a 755 de PV de numărare a voturilor pentru funcția de primar din 757 SV observate, două procese-verbale nu a fost posibil de obținut de la organele electorale⁶. Au fost identificate 24 de PV conținând 52 de erori, depistate în baza formulelor de verificare (a se vedea în baza Anexei 2).

Din perspectiva comparativă, MO Promo-LEX subliniază că ponderea proceselor-verbale eronate completate de BESV a scăzut comparativ cu alegerile parlamentare din 24 februarie 2019.

Tabelul 1. Dinamica completării cu erori a proceselor verbale

Tip alegeri	Număr procese verbale cu erori (depistate în baza formulelor de verificare)
Alegeri prezidențiale, 30.10.2016	31 (1.6%) ⁷
Alegeri locale noi, 20.05.2018	22 (5.87%) ⁸ / 6 (2%) ⁹
Alegeri parlamentare, 24.02.2019	142 (6.8%) ¹⁰ /160 (7.6%) ¹¹
Alegeri locale generale, 20.10.2019 (turul I)	24 (3.2%)

Tipurile de erori sunt prezentate în Tabelul 2. Atragem atenția asupra ponderii proceselor verbale cu erori la formula $H = G1+G2+G3+G4+Gn$. Aceasta ar presupune că suma voturilor pentru concurenți nu coincide cu numărul total de voturi valabil exprimate.

Tabelul 2. Tipul și numărul erorilor depistate

TIP EROARE	NUMĂR
	PV pentru funcția de primar
D == F+H	8
E == C-D	3
I == C+J	8
H == G1+G2+G3+G4+Gn	15
F == D-H	8
J == I-C	8
C >= D	2

⁶ SV 1/228 și 25/13.

⁷ Datele sunt pentru turul II de scrutin, total procese verbale prelucrate - 1981.

⁸ Turul I al alegerilor locale noi din 20 mai 2018, total procese verbale prelucrate - 375.

⁹ Turul II al alegerilor locale noi din 20 mai 2018, total procese verbale prelucrate - 306.

¹⁰ Circumscripția națională

¹¹ Circumscripția uninominală

Verificarea corectitudinii întocmirii s-a făcut în baza formulelor înserate în textul procesului-verbal: $d=f+h$; $e=c-d$; $i=c+j$; $h=g1+g2+g3+g4+...+gn$; $f=d-h$; $c \geq d$; $j=i-c$.

Formula $d=f+h$ nu a fost respectată în 8 de procese-verbale. În aceste cazuri nu s-a reușit a demonstra că numărul de buletine de vot extrase din urne coincide cu suma buletinelor nevalabile și a celor valabil exprimate. Pot apărea dubii privind corectitudinea numărării buletinelor valabil exprimate, respectiv a rezultatelor pe concurenți.

Formula $e=c-d$ nu s-a reușit a demonstra în cazul a 3 de procese-verbale. În acest fel, în aceste SV nu ar coincide numărul de semnături din listele electorale cu cel al buletinelor de vot din urne.

Formula $i=c+j$ nu a putu fi aplicată corect în cazul a 8 procese-verbale. Aceeași situație fiind atestată în cazul verificării conform formulei $j=i-c$. În acest fel, sau buletinele neutilizate și anulate au fost numărate greșit sau semnăturile din listele electorale. De altfel, constatăm că expresia "neutilizate și anulate" poate induce în eroare membrii BESV, care pot asocia cu două categorii distincte de buletine.

Formula $h=g1+g2+g3+g4+...+gn$ nu a fost respectată în 15 cazuri. Atragem atenția în mod deosebit la această formulă: suma voturilor pentru concurenți nu coincide cu numărul total de voturi valabil exprimate în respectivele procese-verbale analizate. Apar semne de întrebare privind corectitudinea rezultatelor pe concurenți electorali.

Formula $f=d-h$ verifică numărul buletinelor declarate nevalabile prin scăderea din numărul total al buletinelor a buletinelor valabil exprimate. Sunt raportate erori la aplicarea acestei formule de verificare în 8 procese-verbale.

Formula $c \geq d$ indică asupra faptului că numărul alegătorilor care au primit buletinele de vot (dedus în baza semnăturilor din listele electorale) trebuie să fie egal sau mai mare cu/decât numărul de buletine de vot extrase din urne. Au fost identificate 2 procese-verbale în care această formulă nu se respectă, constatare ce ar presupune că din urne au fost extrase mai multe buletine de vot decât s-au eliberat de către organul electoral.

3.2. Analiza comparativă a datelor privind numărarea în paralel a voturilor efectuată de MO Promo-LEX și datele preliminare anunțate de CEC

Rezultatele finale, prezentate de către MO Promo-LEX, se referă la numărul de voturi valabil exprimate pentru candidații la funcția de primar în municipiile Chișinău¹², Bălți și Comrat. Rezultatele finale au fost calculate în baza proceselor verbale recepționate de observatori.

Tabelul 3. Rezultate numărare în paralel

CECE	Nume candidat	Partid	CEC, preliminar		Promo-LEX, preliminar		Promo-LEX, Final		Diferența CEC/Promo-LEX, final (%)
Chișinău	Ceban Ion	PSRM	40.19%	90591	39.96%	87131	40.15%	90190	0.04%
	Cîrnaț Teodor	PVP	0.85%	1908	1.25%	2749	0.86%	1926	-0.01%
	Klimenco Valerii	PPȘ	3.04%	6859	3.16%	6940	3.09%	6944	-0.05%
	Munteanu Valeriu	USB	0.76%	1710	0.79%	1729	0.76%	1704	0
	Chironda Victor	MSPFN	2.73%	6147	2.75%	5959	2.73%	6126	0
	Voznoi Vitalie	PSE	0.16%	358	0.20%	389	0.16%	355	0
	Țîra Dumitru	PPEM	0.36%	819	0.40%	803	0.36%	816	0
	Marinuța Vitalie	PVE	0.44%	1001	0.55%	1198	0.44%	993	0

¹² În cazul mun. Chișinău nu a fost recepționat un proces verbal de la SV 1/228.

	Năstase Andrei	ACUM	31.08%	70056	30.76%	67180	30.92%	69462	0.16%
	Ranogaet Lilia	PNL	0.28%	620	0.30%	597	0.27%	617	0.01%
	Fetescu Alexandru	PLDM	0.55%	1235	0.54%	1191	0.55%	1229	0
	Chirtoacă Dorin	PL	10.15%	22885	10.08%	22031	10.16%	22817	-0.01%
	Diacov Ivan	PN	1.00%	2252	0.99%	2155	1.00%	2240	0
	Cebotari Vladimir	PDM	2.44%	5504	2.41%	5248	2.44%	5475	0
	Țicu Octavian	PUN	4.76%	10739	4.71%	10288	4.76%	10691	0
	Toma Serghei	POM	0.14%	306	0.10%	291	0.14%	304	0
	Țurcanu Vladimir	PPR	0.81%	1816	0.80%	1753	0.80%	1808	0.01%
	Volosatîi Boris	PDA	0.26%	591	0.30%	558	0.26%	589	0
Bălți	Nesterovschi Alexandr	PSRM	16.21%	5960	15.80%	5454	16.21%	5960	0
	Formaniuc Ghenadii	PPȘ	3.86%	1418	3.76%	1295	3.86%	1418	0
	Rubțov Serghei	PCRM	1.16%	425	1.20%	403	1.16%	425	0
	Mihailov Sergiu	PDM	1.94%	714	2.00%	675	2.02%	744	-0.08%
	Usatîi Renato	PN	61.93%	22775	62.25%	21431	61.93%	22775	0
	Burlacu Sergiu	PUN	3.77%	1386	3.73%	1284	3.77%	1386	0
	Dorojco Vladimir	PSM	0.29%	108	0.30%	102	0.29%	108	0
	Marcoci Boris	ACUM	9.02%	3316	9.15%	3151	9.02%	3316	0
	Pcela Serghei	PLD	0.83%	304	0.40%	129	0.36%	131	0.47%
	Dobrogeanu Vasile	PL	0.36%	131	0.60%	221	0.64%	236	-0.28%
	Grosu Diana	PPR	0.64%	236	0.80%	284	0.83%	304	-0.19%
Comrat	Anastasov Serghei	PSRM	94.58%	9671	94.58%	9671	94.58%	9671	0
	Chireacova Galina	PPȘ	5.42%	554	5.42%	554	5.42%	554	0

LISTA DE ABREVIERI

alin. – alineat

APL - administrația publică locală

art. – articolul

Blocul ACUM – Blocul electoral ACUM Platforma DA și PAS

BESV – birou electoral al secției de votare

c. – comuna

CEC - Comisia Electorală Centrală

CECEU - Consiliul electoral al circumscripției electorale uninominale

CI - candidat independent

CU - circumscripție uninominală

lit. - litera

MO - Misiune de observare

mun. - municipiu

nr. - număr

or. - oraș

OT – organizația teritorială

OTL – observator pe termen lung

OTS – observator pe termen scurt

PCRM – Partidul Comuniștilor din Republica Moldova

PDM – Partidul Democrat din Moldova

PL – Partidul Liberal

PLDM – Partidul Liberal Democrat din Moldova

PN – Partidul Politic „Partidul Nostru”

PNL – Partidul Național Liberal

POM – Partidul Politic „Partidul Oamenilor Muncii”

PPDA – Partidul Politic „Democrația Acasă”

PPEM – Partidul Politic „Partidul Popular European din Moldova”

PPM – Partidul „Patrioții Moldovei”

PPR – Partidul Politic „Partidul Popular Românesc”

PPRM – Partidul Politic „Partidul Popular din Republica Moldova”

PPȘ – Partidul Politic „Șor”

PPVP – Partidul Politic „Voința Poporului”

PSE – Partidul Politic „Partidul Stânga Europeană”

PSM – Partidul Socialist din Moldova

PSRM – Partidul Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova”

PUN – Partidul Politic „Partidul Unității Naționale”

PVE – Partidul Politic „Partidul Verde Ecologist”

RFE – Registrul funcționarilor electorali

s. – satul

SIASA - Sistemul informațional automatizat de stat „Alegeri”

SV – secție de votare

UAT – unitate administrativ-teritorială

USAID – Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională

USB – Partidul Politic „Uniunea Salvați Basarabia”

UTAG – Unitatea Teritorială Autonomă Găgăuzia

ANEXE

Anexa 1. Alte incidente

Alte		
Număr cazuri	Descrierea	Numărul SV
1	Semnarea în locul altei persoane în listele de bază	SV 1/298
1	Introducerea de către un alegător a unei sintagme în locul semnăturii pe listele de bază ale unui alt alegător	SV 1/192
2	Alocarea buletinelor de la SV 274 la SV 275	SV 1/275, SV 274
1	Prezentarea datelor privind prezența la vot a alegătorilor	Pagina web a CEC
1	Camere de luat vederi în funcțiune pe parcursul votării	SV 21/2
1	Un alegător s-a prezentat în stare de ebrietate în ziua alegerilor	SV 1/196
1	Implicarea observatorilor din partea partidelor în activitatea BESV	SV 1/47
1	Buletine de vot lipsă	SV 11/30
1	Reamplasarea cabinelor de vot pe parcursul zilei alegerilor, tur I	SV 1/273
1	Votarea în baza contractului de vânzare cumpărare	SV 1/196
4	Influențarea voinței alegătorului privind acordarea votului	SV 1/174, SV 1/22, SV 2/27, SV 15/4, 11/30
1	Nerespectarea procedurii de anulare a voturilor	SV 4/29
1	Vot alocat fără semnătura în listele electorale de bază	SV 18/67
5	Deficiențe ce țin de votarea la locul aflării cu urna mobilă	SV 1/154 (2), SV 31/32, SV 1/56, SV 1/255
6	Deficiențe ce țin de utilizarea fișei de însoțire a buletinului de identitate	SV 1/119, SV 1/152, SV 2/18, SV 2/21, SV 26/37, SV 1/269
1	Nerespectarea procedurilor de deschidere a secției de votare	SV 2/50
1	Nerespectarea procedurii de numărare a voturilor	SV 1/22
1	Pană de curent electric în localul SV	SV 7/43
3	Situații de scandal din partea alegătorilor legate de buletinele de vot recepționate	SV 1/283, SV 5/4, SV 1/196
	Total: 34 cazuri	

Anexa 2. Procese-verbale de numărare a voturilor pe circumscripția națională cu erori

N/O	C/SV	Circumscripția /Localitate	Nr. Erori	Eroare
1	01-291	Chisinau - CIORESCU	4	D == F+H I == C+J F == D-H J == I-C
2	01-012	Chisinau - BOTANICA	1	H == G1+G2+G3+G4+G5+G6+G7+G8+G9+G10+G11+G12+G13+G14+G15+G16+G17+G18
3	01-018	Chisinau - BOTANICA	3	D == F+H H == G1+G2+G3+G4+G5+G6+G7+G8+G9+G10+G11+G12+G13+G14+G15+G16+G17+G18 F == D-H
4	01-056	Chisinau - BOTANICA	2	I == C+J J == I-C
5	01-073	Chisinau - BUIUCANI	2	I == C+J J == I-C
6	01-112	Chisinau - BUIUCANI	1	H == G1+G2+G3+G4+G5+G6+G7+G8+G9+G10+G11+G12+G13+G14+G15+G16+G17+G18
7	01-119	Chisinau - CENTRU	2	I == C+J J == I-C
8	01-163	Chisinau - CIOCANA	1	H == G1+G2+G3+G4+G5+G6+G7+G8+G9+G10+G11+G12+G13+G14+G15+G16+G17+G18
9	01-226	Chisinau - RISCANI	3	I == C+J H == G1+G2+G3+G4+G5+G6+G7+G8+G9+G10+G11+G12+G13+G14+G15+G16+G17+G18 J == I-C
10	02-011	Balti - BALTI	1	H == G1+G2+G3+G4+G5+G6+G7+G8+G9+G10+G11+G12+G13+G14+G15+G16+G17+G18
11	02-032	Balti - BALTI	1	C <= A+B
12	04-025	Anenii Noi - HIRBOVAT	3	D == F+H H == G1+G2+G3+G4+G5+G6+G7+G8+G9+G10+G11+G12+G13+G14+G15+G16+G17+G18 F == D-H
13	08-028	Cantemir - GOTESTI	1	H == G1+G2+G3+G4+G5+G6+G7+G8+G9+G10+G11+G12+G13+G14+G15+G16+G17+G18
14	11-035	Cimislia - LIPOVENI	3	D == F+H H == G1+G2+G3+G4+G5+G6+G7+G8+G9+G10+G11+G12+G13+G14+G15+G16+G17+G18 F == D-H

15	17-007	Falesti - ALBINETUL VECHI	1	H == G1+G2+G3+G4+G5+G6+G7+G8+G9+G10+G11+G12+G13+G14+G15+G16+G17+G18
16	18-005	Floresti - FLORESTI	3	D == F+H H == G1+G2+G3+G4+G5+G6+G7+G8+G9+G10+G11+G12+G13+G14+G15+G16+G17+G18 F == D-H
17	18-006	Floresti - FLORESTI	1	H == G1+G2+G3+G4+G5+G6+G7+G8+G9+G10+G11+G12+G13+G14+G15+G16+G17+G18
18	18-009	Floresti - ALEXEEVCA	1	E == C-D
19	21-002	Ialoveni - IALOVENI	2	I == C+J J == I-C
20	21-048	Ialoveni - VASIENI	5	C >= D D == F+H E == C-D H == G1+G2+G3+G4+G5+G6+G7+G8+G9+G10+G11+G12+G13+G14+G15+G16+G17+G18 F == D-H
21	23-010	Nisporeni - BARBOIENI	1	H == G1+G2+G3+G4+G5+G6+G7+G8+G9+G10+G11+G12+G13+G14+G15+G16+G17+G18
22	28-007	Singerei - ALEXANDRENI	2	I == C+J J == I-C
23	29-040	Soroca - OCOLINA	2	D == F+H F == D-H
24	29-060	Soroca - TATARAUCA NOUA	8	C <= A+B C >= D D == F+H E == C-D I == C+J H == G1+G2+G3+G4+G5+G6+G7+G8+G9+G10+G11+G12+G13+G14+G15+G16+G17+G18 F == D-H J == I-C